

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัย เรื่องบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการศึกษาแบบผสม (Mixed Research) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก. เชิงปริมาณ

ประชากร ได้แก่ พระสงฆ์ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ๑๑ ตำบล ซึ่งมีทั้งหมด ๑,๐๑๘ รูป

กลุ่มตัวอย่าง คือ การสุ่มตัวอย่างจากพระสงฆ์ที่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ๑๑ ตำบล ซึ่งมีทั้งหมด ๑,๐๑๘ รูป โดยการใช้สูตรสำเร็จรูปของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane)^๑ ที่ความเชื่อมั่น ๐.๐๕ % ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างและซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling)^๒

สูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มประชากรตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร คือ

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

^๑ สุวริย์ ศิริโกศาภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี: ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชการภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๙-๑๓๐

^๒ ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (นนทบุรี : บริษัท เอสอาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๕๕.

N คือ ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย
e คือ เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{1,018}{1 + 1,018 (0.05)^2}$$

$$N = 287.16$$

จากการคำนวณตามสูตรของทาร์โร ยามาเน^๓ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ๒๘๗ รูป โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งเป็น ๑๑ ตำบล ในอำเภอ พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยของพระภิกษุสงฆ์ ในอำเภอ พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	ประชากร (รูป)	กลุ่มตัวอย่าง (รูป)
๑	ท่าवासูกรี เขต ๑	๙๘	๓๐
๒	ท่าवासูกรี เขต ๒	๘๖	๒๓
๓	ท่าवासูกรี เขต ๓	๑๐๖	๓๔
๔	เกาะเรียน	๘๗	๒๓
๕	วัดตูม	๙๒	๒๔
๖	หันตรา	๙๗	๒๗
๗	สำเภาล่ม	๗๘	๒๐
๘	ภูเขาทอง	๘๔	๒๒
๙	บ้านใหม่	๙๕	๒๗
๑๐	หอรัตนไชย	๑๐๔	๓๓
๑๑	สวนพริก	๙๑	๒๔
รวม		๑,๐๑๘	๒๘๗

ข. เชิงคุณภาพ

งานวิจัยเรื่อง“บทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และ ศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูล สำคัญ (Key Informants) ทั้งหมด ๕ ท่านที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็น ที่ว่าด้วย เนื้อหาเกี่ยวกับ การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ๓ ด้าน คือ ด้านการ ดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ, ด้านการให้ความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถาน

^๓สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏเทพ สตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๙-๑๓๐.

โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ, ด้านความร่วมมือในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ กับหน่วยงานราชการ

๑. พระเทพรัตนการ (นปฏฺล กตฺสาโร)	เจ้าคณะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วัดพนัญเชิง
๒. พระมหาเชิดชัย กตฺปุณฺโณ	รองเจ้าคณะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วัดพนัญเชิง
๓. พระครูสุทธิปัญญาโสภณ (ประยูร สนตจิตฺโต)	รองเจ้าคณะอำเภอพระนครศรีอยุธยา วัดท่าการ้อง
๔. พระมหาเวชยันต์ เวชยนฺโต	เลขาธิการเจ้าคณะจังหวัด พระนครศรีอยุธยา วัดเจ้าเจ็ด
๕. พระครูวินัยธรรมมณ ธมฺมพล	เจ้าอาวาสวัดธรรมิกราช
๖. นายชัยนันท์ บุษยรัตน์	ผู้อำนวยการประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา
๗. นายภัทรพงษ์ เก่าเงิน	นักโบราณคดีผู้ชำนาญการอุทยาน ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview Form) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม และวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ซึ่งเป็นแบบสอบถามเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม ๓ ด้าน ซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ได้แก่ ด้านการดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ, ด้านการให้ความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ, ด้านความร่วมมือในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ กับหน่วยงานราชการโดยมีระดับเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

๕	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
๔	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
๓	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
๒	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
๑	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์^๔ ดังนี้

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒) แบบสัมภาษณ์ การวิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) จากพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

- ๑) เพื่อในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ
- ๒) เพื่อเป็นแนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ
- ๓) เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา อุปสรรค ที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ
- ๔) เพื่อเป็นแนวทางในการนำหลักธรรมเกี่ยวกับ “บทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ” มาประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

๑) ศึกษาหลักการและทฤษฎี ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เคยมีผู้ดำเนินการวิจัยเอาไว้

- ๒) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
- ๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- ๔) สร้างเครื่องมือ
- ๕) นำเสนอโครงร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
- ๖) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

^๔ ประkob กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘

- ๗) ปรับปรุงแก้ไข
 ๘) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับ
 กลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview Form) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอมะนังศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ ที่สร้างไว้หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑. พระมหาสม กลยาโณ,ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. พระปลัดสามารณ ธมฺมธโร	อาจารย์ประจำหน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไร่ขิง จ.นครปฐม
๓. พระมหาโยตะ ปยุตโต	อาจารย์ประจำหน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไร่ขิง จ.นครปฐม
๔. อาจารย์ ดร.ยุทธนา ปราณีต	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. พระปลัดสุรศักดิ์ ปญฺญาวโร	หัวหน้าสำนักงานหน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไร่ขิง จ.นครปฐม

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ทั้งความตรงของเนื้อหา (Content validity) และความตรงตามโครงสร้าง (Construct validity) โดยการหาค่า IOC (Rovinelle & Hambleton)^๕ ซึ่งจะต้องมีค่าตั้งแต่ .๐๕ ขึ้นไป

^๕ สมจิตร์ แก้วนาค, “การพัฒนาและศึกษาความเป็นไปได้ของระบบการประกันคุณภาพหลักสูตร ฝึกอบรมของกองทัพอากาศ”, *ปริญญานิพนธ์ดุขภูมิจิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๑), หน้า ๑๕๘.

๒. นำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตการปกครอง จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของ Cronbach^๖ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงรายข้อ และสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .๙๖๖๕

๓. นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑) การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความงานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังพื้นที่ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓) ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการแจกแบบสอบถามการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) กับกลุ่มเป้าหมาย คือ พระภิกษุสงฆ์ที่อยู่ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๒๘๗ รูป ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองพร้อมผู้ช่วยการวิจัย ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมใช้ระยะเวลา ๑ เดือน

๔) ในส่วนของการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ซึ่งบันทึกสัมภาษณ์โดยการจดบันทึกและบันทึกโดยเทป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

^๖ ประยูร อาษานาม, *คู่มือวิจัยทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ ๒, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๑), หน้า ๘๗.

๑) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

๒) ระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) คะแนนการตอบแบบสอบถามของพระสงฆ์ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เกณฑ์การพิจารณาระดับของความเหมาะสมเกี่ยวกับ บทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พิจารณาโดยใช้จากค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๕๑-๕.๐๐ หมายความว่า มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๕๑-๔.๕๐ หมายความว่า มาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๑-๓.๕๐ หมายความว่า ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๕๑-๒.๕๐ หมายความว่า น้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐-๑.๕๐ หมายความว่า น้อยที่สุด

๔) บทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกปัจจัยบุคคล ประกอบด้วย อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม และวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับทดสอบสมมติฐานค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) โดยวิเคราะห์ทางแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of Variance) เมื่อพบว่า มีความแตกต่าง ก็จะมีการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

๕) ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงวิธีการนำหลักธรรมมาใช้ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ วิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique)

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique)

๓.๕.๓ วิธีการนำเสนอและแสดงผลการวิจัย

๑. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอโดยใช้ตารางประกอบค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นข้อมูลมาตราส่วน ประเมิน นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

๓. ข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด ในเรื่องความคิดเห็นปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ วิเคราะห์เนื้อหาสาระประกอบ ประเด็นสำคัญ และนำเสนอเป็นเขียนแบบความเรียง

๔. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พระสังฆาธิการ ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๗ ท่าน โดยวิเคราะห์เนื้อหาสาระประกอบประเด็นสำคัญ และนำเสนอ เป็นเขียนแบบความเรียง